

Anti-pest- en anti-discriminatie protocol IKC Overhoeks

Met dit protocol laten we zien dat we pesten en discrimineren serieus nemen en op welke wijze we dit aanpakken. Zowel pesten als discrimineren zorgt voor uitsluiting van leerlingen. Direct optreden tegen pesten en discrimineren geeft een duidelijk signaal af dat dit gedrag niet wordt getolereerd. Het is voor ieders welbevinden van belang dat er op IKC Overhoeks een optimale veiligheidsbeleving wordt ervaren en niemand wordt buitengesloten.

Wat wordt onder pesten verstaan?

Pesten gebeurt bewust en structureel. Bovendien is er sprake van een machtsverschil tussen degene die pest en degene die gepest wordt. Pesten heeft grote gevolgen. Zo voelen leerlingen die gepest worden zich vaak eenzaam, verdrietig, onzeker en bang. Bovendien kunnen zij hier jarenlang last van houden.

Leerlingen kunnen op school op verschillende manieren gepest worden:

- Verbaal (schelden, uitlachen)
- Fysiek (slaan, schoppen, duwen)
- Relatieel (buitensluiten, opstoken, roddelen)
- Materieel (spullen afpakken, vernielen, verstoppen)
- Digitaal (hacken, cyberpesten zoals foto's misbruiken)

Verschil tussen pesten en plagen

Pesten is iets anders dan plagen. Bij plagen is er namelijk geen sprake van een machtsverschil. Als een kind geplaagd wordt, kan het terugplagen. Daarnaast is plagen niet gemeen, maar kun je er om lachen. Bovendien is plagen niet structureel.

Ouders en leerkrachten moeten wel bij plagen op letten. Als hetzelfde kind vaak geplaagd wordt en hier niet (meer) om lacht, kan er sprake zijn van pesten. En soms geeft een kind aan dat het gepest wordt, terwijl een leerkracht of ouder denkt dat het om plagen gaat. In dit geval is de ervaring van het kind leidend.

Wat wordt onder discrimineren verstaan ?

Bij discriminatie wordt er onterecht verschil gemaakt in de behandeling van mensen. Discriminatie wegens godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, ras of geslacht is wettelijk niet toegestaan. Het kan ook voorkomen dat mensen zich gediscrimineerd voelen door het ervaren van ongelijke behandeling of negatieve bejegening.

Discriminatie aan de orde stellen is niet makkelijk, maar wel noodzakelijk. Je gediscrimineerd voelen heeft, als er niets mee wordt gedaan, grote gevolgen.

Mogelijke signalen van pesten en discriminatie zijn: :

- Mag niet meedoen bij spelletjes of wordt als laatste gekozen
- Schoolprestaties gaan achteruit
- Vermijd de speelplaats of blijft dicht bij de leraar tijdens pauzes
- Ziet er ongelukkig, gestrest, depressief uit
- Klaagt over buikpijn, hoofdpijn
- Heeft misschien niet één goede vriend
- Bezittingen worden afgenomen of verstoofd
- Wordt uitgelachen, onvriendelijk benaderd
- Spreekt zich uit over oneerlijke behandeling
- Vermijd leerkracht, wil niet praten over wat er is

- Vertoont externaliserend gedrag naar leerkracht of medeleerlingen
- Negatief zelfbeeld, gevoel van minderwaardigheid

Het is belangrijk dat alle medewerkers op IKC Overhoeks alert zijn op deze signalen.

Welke stappen worden er gezet als er gepest wordt?

Bij een situatie waar er gepest wordt of iemand zich gepest voelt wordt er altijd eerst een gesprek gevoerd met de betrokken kinderen. De kinderen moeten op een rustig moment de kans krijgen hun kant van het verhaal te delen. Wanneer de situatie zich vaker voordoet worden ook de klas en ouders op de hoogte gesteld.

Als ouders worden ingelicht, kunnen zij thuis met hun kinderen hier over spreken. Ook in de klas moet het een onderwerp van gesprek zijn, waarbij methodieken toegepast kunnen worden waardoor het pesten inzichtelijk gemaakt kan worden.

Blijft het pesten aanhouden, dan schakelt de leerkracht de intern begeleider en de directie in en wordt zonodig het OKT ingeschakeld of specialisten bij het Expertisecentrum.

Welke stappen worden er gezet als er gediscrimineerd wordt?

Als iemand aangeeft zich gediscrimineerd te voelen, zal er direct een gesprek met de directeur worden gevoerd. Ook worden de ouders van de betrokken leerlingen geïnformeerd, zodat zij hier thuis met hun kinderen een gesprek over kunnen voeren. Wanneer de situatie zich vaker voordoet worden de betrokken kinderen en ouders uitgenodigd voor een gesprek. Er wordt overlegd welke disciplinerende maatregelen hierna zullen volgen.

Gevolgen voor de klas

Op school kan een hele klas last hebben van pesten en/of discrimineren. Het leidt tot verstoring en afleiding en hindert daardoor het leren. Kinderen vinden op dagen waarop ze iemand gepest of gediscrimineerd zien worden, school minder leuk.

De sfeer in de klas wordt dan als negatief beleefd. Het zal ook moeilijk zijn om met de klas groepsopdrachten te maken omdat dit coöperatief gedrag en positieve samenwerking vereist.

Vaak ervaren leerkrachten een groep waarin gepest of gediscrimineerd wordt als een moeilijke groep. Het is dan hard werken om de verplichte lesstof te behandelen.

Soms kan een kind niet meer doen wat het zelf wil, omdat het denkt de kant van de pester of de gediscrimineerde te moeten kiezen. Deze situatie kan angst en onveiligheid oproepen.

Wat doet IKC Overhoeks aan preventie?

We starten een schooljaar met de Gouden Weken. Gedurende deze periode is er veel aandacht voor:

- Groepsvorming De Gouden Weken (forming - storming - norming - performing)
- Dagelijks een check-in/-out
- Beloningssystemen verkennen (individueel of voor de hele groep)
- KIVA-regels en andere specifieke afspraken opstellen
- Sociogram maken (optie)

Hoe zet IKC Overhoeks het sociaal-emotioneel leerlingvolgsysteem in ?

Als leerlingvolgsysteem maken wij gebruik van KIVA

Een kind is meer dan rekenen en taal, ook zijn sociaal-emotionele ontwikkeling, leeraanpak en creatief vermogen maken hem tot wie hij is. Een compleet kind is hoofd, hart én handen. Een volgsysteem moet daar rekening mee houden. Niet door een kind af te rekenen op wat het niet kan, maar door inzicht te geven in waar een kind nu staat en aan te geven hoe het zich verder kan ontwikkelen om te worden wie het is.

Hoe wordt dagelijks aandacht gegeven aan een positief klimaat?

De eerste periode van een schooljaar starten we met de Gouden Weken. Hiervoor maken we gebruik van het handboek en bijpassende activiteiten. Ook gedurende het schooljaar blijft dit op de agenda staan; positief pedagogisch klimaat wordt dikwijls besproken in overleggen met collega's en tijdens de groepsbesprekingen met de IB'er.

Daarnaast bieden we Kanjertrainingen aan en Rots & Water-trainingen door een begeleider Passend Onderwijs.

Wie is de vertrouwenspersoon, en welke personen binnen en buiten de school houden zich met pestproblemen bezig?

Momenteel is onze gedragsspecialist Wati Reimer, de vertrouwenspersoon binnen school. IKC Overhoeks is één van de scholen van Innoord. Innoord heeft als bestuur ook een externe vertrouwenspersoon. Dit is mevrouw Bianca Vlaar van ABC Onderwijsadviseurs. U kunt bij haar ook terecht voor informatie over de klachtenregeling. Bianca Vlaar is te bereiken via bvlaar@hetabc.nl of via 06-31631609.

Informatie voor ouders

Ouders zijn belangrijke partners voor een succesvolle anti-pest en anti-discriminatie aanpak. U kunt veel betekenen voor uw kind, de school en de thuissituatie. Meer informatie vindt u op de website van [Het Nederlands Jeugdinstituut](https://www.hetnederlandsjeugdinstituut.nl) en op de website Jeugd en veiligheid.